

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2017 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Włodzimierz Czechowicz
Protokolant:	protokolant Katarzyna Andzo

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2017 roku w Warszawie

sprawy T. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o odsetki od emerytury i deputatu węglowego oraz ekwiwalent za deputat węglowy

na skutek odwołania T. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 5 grudnia 2016 roku znak (...) oraz z dnia 31 stycznia
2017 roku znak (...)

oddala odwołania.

UZASADNIENIE

T. Z. złożył w dniu 3 stycznia 2017 r. za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 5 grudnia 2016 r. odmawiającej mu wypłaty odsetek od przyznanej emerytury i deputatu węglowego. Odwołujący wskazał, że organ rentowy nie zajął stanowiska w sprawie wypłaty deputatu węglowego od dnia przyznania mu renty, tj. od 1 lutego 2004 r. Odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu zaległego ekwiwalentu za deputat węglowy wraz z ustawowymi odsetkami od 1 lutego 2004 r. do 6 sierpnia 2014 r. W uzasadnieniu wskazał, iż 1 lutego 2004 r. organ rentowy dysponował wszystkimi niezbędnymi dokumentami potwierdzającymi jego prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy. Dodał, że prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy przysługuje z urzędu z dniem przyznania renty, dlatego od tej daty organ rentowy winien wypłacić mu ekwiwalent (odwołanie z dnia 3 stycznia 2017 r., k.2-3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, a także oddalenie odwołania od decyzji z dnia 31 stycznia 2017 r. znak: (...), w przypadku rozszerzenia odwołania na tę decyzję. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że podstawą wydania decyzji o przyznaniu emerytury od 6 sierpnia 2014 r. był wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. W orzeczeniu tym Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Niezbędne okoliczności faktyczne uzasadniające nabycie prawa do wcześniejszej emerytury zostały

ustalone dopiero w postępowaniu przed Sądem, a sama odmowa przyznania świadczenia nie była wynikiem błędu w wykładni lub zastosowaniu prawa materialnego przez organ rentowy. Decyzja w sprawie przyznania emerytury wraz z wyrównaniem od 6 sierpnia 2014 r. do

31 maja 2016 r. została wydana 3 czerwca 2016 r. Należne wyrównanie zostało przekazane odwołującemu 25 czerwca 2016 r. z zachowaniem ustalonego 30-dniowego terminu liczonego od dnia prawomocnego orzeczenia. Natomiast po przedłożeniu w dniu 28 czerwca 2016 r. dodatkowej dokumentacji decyzją z dnia 1 lipca 2016 r. odwołującemu przyznano deputat węglowy od 8 kwietnia 2014 r. W związku z powyższym w ocenie organu rentowego brak jest podstaw do wypłaty odsetek, ponieważ wydanie decyzji i wypłata świadczenia nastąpiły w terminach ustawowych, przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych, a opóźnienie w wypłaceniu świadczenia nie było następstwem okoliczności, za które ZUS ponosi odpowiedzialność.

Organ rentowy dodał, że decyzją z dnia 31 stycznia 2017 r. odmówił odwołującemu prawa do deputatu węglowego i odsetek od renty z tytułu niezdolności do pracy. Wskazał, że warunkiem przyznania deputatu węglowego zgodnie z art. 74 ust. 4 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa (...), jest fakt pobierania deputatu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty. Z dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy wynika, że odwołujący nie spełnił powyższego wymogu, bowiem w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty, nie przysługiwał mu deputat węglowy (odpowiedź na odwołanie z dnia 1 lutego 2016 r., k.4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący T. Z., ur. (...), od 1 lutego 2004 r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzja z dnia 1 czerwca 2004 r. znak: (...), k. 41 a.r.).

Dnia 15 maja 2015 r. odwołujący złożył w do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o wypłatę deputatu węglowego z tytułu pracy w (...) (wniosek z dnia 15 maja, k. nienumerowana a.r.).

W piśmie z dnia 15 września 2015 r. w odpowiedzi na ten wniosek organ rentowy wskazał, że z dokumentacji zgromadzonej w aktach wynika, iż odwołujący był zatrudniony w (...) od 1 kwietnia 1980 r. do 14 kwietnia 2003 r., natomiast tylko okres zatrudnienia od 1 kwietnia 1980 r. do 31 grudnia 1991 r. jest okresem zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych. Zatem odwołujący nie spełnia przesłanki wynikającej z art. 74 ust 4 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa (...), warunkującej przyznanie prawa do deputatu węglowego, bowiem w okresie zatrudnienia, z którego powstało prawo do emerytury lub renty nie przysługiwało mu prawo do deputatu węglowego (odpowiedź na wniosek, k. nienumerowana a.r.).

W dniu 9 lipca 2014 r. odwołujący złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o wcześniejszą emeryturę. Do wniosku dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentami potwierdzającymi okresy jego zatrudnienia (wniosek o emeryturę, k. 1-8 a.r.).

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydał w dniu 15 września 2014 r. decyzję, znak: (...), którą odmówił T. Z. prawa do wcześniejszej emerytury, z uwagi na fakt, iż nie spełnił przesłanki posiadania stażu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat (decyzja z dnia 15 września 2014 r., k. 9 a.r.). T. Z. od niekorzystnego rozstrzygnięcia organu rentowego odwołał się do sądu inicjując postępowanie sądowe (odwołanie z dnia 26 września 2014 r., k.2 a.s. VII U 2183/14). Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że okres zatrudnienia T. Z. od dnia 1 stycznia 1975 r. do dnia 15 grudnia 1979 r. oraz od dnia 15 października 1993 r. do dnia 15 kwietnia 1994 r. uznał za pracę w warunkach szczególnych i przyznał T. Z. prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 6 sierpnia 2014 r. Wyrok stał się prawomocny z dniem 25 maja 2016 r. (wyrok Sądu Okręgowego z dnia 13 kwietnia 2016 r., k.155, 162-169 a.s. VII U 2183/14). Wykonując wyrok Sądu

Okręgowego organ rentowy decyzją z dnia 3 czerwca 2016 r. przyznał odwołującemu emeryturę od 6 sierpnia 2014 r. (decyzja z dnia 3 czerwca 2016 r., k.90-93 a.r.).

Odwołujący złożył w dniu 28 czerwca 2016 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o przeliczenie emerytury od 6 sierpnia 2014 r. Do wniosku odwołujący dołączył dodatkową dokumentację potwierdzającą okresy jego zatrudnienia (wniosek wraz z załącznikami, k. nienumerowana a.r.). W decyzji z dnia 1 lipca 2016 r. organ rentowy dokonał przeliczenia emerytury odwołującego z uwzględnieniem ekwiwalentu za deputat węglowy kolejowy (decyzja z dnia 1 lipca 2016 r., k.94-96 a.r.).

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2016 r. organ rentowy przyznał odwołującemu emeryturę od 6 sierpnia 2014 r. (decyzja z dnia 22 sierpnia 2016 r., k.100-103 a.r.).

T. Z. odwołał się od decyzji organu rentowego z dnia 3 czerwca 2016 r., 1 lipca 2016 r. i 22 sierpnia 2016 r. wskazując, iż w decyzjach tych organ rentowy wyliczając należną emeryturę nie doliczył odsetek oraz ekwiwalentu za deputat węglowy (odwołanie z dnia 14 września 2016 r., k.2-3 a.s. VII U 1475/16).

Postanowieniem z dnia 28 października 2016 r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w zakresie odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 3 czerwca 2016 r., 1 lipca 2016 r., 22 sierpnia 2016 r., a wnioski o przyznanie odsetek od emerytury i deputatu węglowego oraz o deputat węglowy przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. celem rozpoznania (postanowienia z dnia 28 października 2016 r., k.30 a.s. VII U 1475/16).

Decyzją z dnia 5 grudnia 2016 r., znak: (...) organ rentowy odmówił T. Z. prawa do wypłaty odsetek od przyznanej emerytury i deputatu węglowego. W uzasadnieniu wskazał, że podstawą wydania decyzji o przyznaniu emerytury od 6 sierpnia 2014 r. był wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. W sentencji wyroku Sąd nie wskazał odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Decyzja o przyznaniu emerytury wraz z wyrównaniem od 6 sierpnia do 31 maja 2016 r. została wydana 3 czerwca 2016 r., a należne wyrównanie zostało przekazane odwołującemu 25 czerwca 2016 r., tj. z zachowaniem 30-dniowego terminu licząc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Organ rentowy wskazał, iż decyzją z dnia 1 lipca 2016 r. przyznał odwołującemu deputat węglowy. W związku z powyższym brak byłot podstaw do wypłaty odsetek, ponieważ wydanie decyzji i wypłata świadczenia nastąpiły w terminach ustawowych (decyzja z dnia 5 grudnia 2016 r., k.122 a.r.).

T. Z. odwołał się od powyższej decyzji inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 3 stycznia 2017 r., k.2-3 a.s.).

Z uwagi na fakt, iż decyzja z dnia 5 grudnia 2016 r. nie zawierała rozstrzygnięcia odnośnie wypłaty deputatu węglowego przy rencie z tytułu niezdolności do pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. dnia 31 stycznia 2017 r. wydał decyzję znak: (...), którą odmówił T. Z. wypłaty deputatu węglowego i odsetek od przyznanej renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy zaznaczył, iż warunkiem przyznania deputatu węglowego przy rencie z tytułu niezdolności do pracy jest fakt jego pobierania w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do renty. Wskazał, że prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy powstało 1 lutego 2004r., a deputat węglowy był wypłacany do 1991 r., zatem odwołujący nie spełnił przesłanek z art. 74 ust 4 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa (...), stanowiących podstawę do przyznania deputatu węglowego (decyzja z dnia 31 stycznia 2017 r., k. nienumerowana a.r., pismo organu rentowego wraz ze stanowiskiem komórki merytorycznej, k.98-99 a.s., pismo procesowe organu rentowego wraz ze stanowiskiem komórki merytorycznej, k.17-18 a.s.).

Na rozprawie dnia 28 lutego 2017 r. pełnomocnik odwołującego rozszerzył odwołanie zaskarżając również decyzję organu rentowego z dnia 31 stycznia 2017 r., znak: (...) protokół z rozprawy, k.70 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy oraz aktach spraw o sygnaturze: VII U 2183/14, VII U 1475/16, a także aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania T. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...) Oddział w W. z dnia 5 grudnia 2016 r., znak: (...)z dnia

31 stycznia 2017 r., znak: (...) są niezasadne i jako takie podlegają oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż prawo ubezpieczonych do odsetek z tytułu opóźnienia w przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych reguluje art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm., dalej ustawa systemowa), zgodnie z którym jeśli Zakład Ubezpieczeń Społecznych – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W judykaturze ugruntowany jest pogląd, iż określenie „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków jej uzyskania. Drugi ze wskazanych przypadków oznacza sytuację, w której organ rentowy odmawiając świadczenia naruszył przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, przy czym dla powstania obowiązku wypłaty odsetek konieczne jest stwierdzenie naruszenia prawa przez organ rentowy prawomocnym wyrokiem zmieniającym decyzję organu rentowego i przyznającym prawo do tego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03).

Nie ulega wątpliwości, że przewidziane w art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy systemowej wyłączenie obowiązku organu rentowego wypłaty odsetek nie jest zależne od wykazania, że organ rentowy nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia. Zawarte w tym przepisie określenie: "okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności" jest bardziej zbliżone znaczeniowo do używanego w przepisach prawa określenia: "przyczyn niezależnych od organu", co oznacza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest obowiązany do wypłaty odsetek nie tylko wtedy, gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn niezależnych od ZUS (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03, OSNP 2005 Nr 10, poz. 147, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2014 r., II UK 40/14, Legalis).

Natomiast zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2017, poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Przepis art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej stanowi, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ

odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Warunkiem powstania roszczenia o zapłatę odsetek po stronie ubezpieczonego jest więc wypłacenie świadczenia po upływie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, poprzez którą należy rozumieć rozstrzygnięcie ostatniej kwestii koniecznej do ustalenia uprawnień danej osoby ubezpieczonej. W sytuacji, gdy organ nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, za dzień jej wyjaśnienia przyjmuje się datę wpływu do organu rentowego prawomocnego orzeczenia. Sens ust. 1a jest więc taki, że jeżeli organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie w terminie niezbędnych okoliczności, powinien wypłacić nie tylko świadczenie od dnia, w jakim powinna być wydana decyzja, ale i odsetki za opóźnienie wypłaty. Jeśli odpowiedzialność organu rentowego nie została stwierdzona, odsetek się nie wypłaca.

W tym miejscu należy przytoczyć pogląd wyrażony w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r. (I UZP 2/11), zgodnie z którym, gdy wyjaśnienie okoliczności warunkujących nabycie prawa do świadczenia następuje dopiero w postępowaniu sądowym, wyłączenie odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w jego przyznaniu ma miejsce wtedy, gdy mimo podjęcia - w ramach posiadanych kompetencji i nałożonych obowiązków - wszystkich niezbędnych czynności, organ ten nie dysponował materiałem dowodowym pozwalającym na dokonanie ustaleń faktycznych umożliwiających wydanie decyzji zgodnej z treścią wniosku ubezpieczonego. W wyroku z dnia 27 września 2002 r. (II UK 214/02) Sąd Najwyższy dodał także, że wykazanie istnienia prawa do świadczenia i daty jego powstania obciąża dowodowo wnioskodawcę. Jeżeli zatem organ rentowy, w ramach udzielonych mu kompetencji i nałożonych nań obowiązków, podjął określone przepisami działania zmierzające do wyjaśnienia wszystkich okoliczności warunkujących nabycie przez ubezpieczonego prawa do świadczenia, późniejsza zmiana decyzji odmownej prawomocnym wyrokiem sądowym nie oznacza, że przekroczenie terminu do ustalenia prawa do świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ ten ponosi odpowiedzialność w rozumieniu art. 85 ust. 1 ustawy systemowej.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania odwołującemu emerytury zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem w wyniku przesłuchania świadków, przeprowadzenia dowodu z opinii w trybie art. 278 k.p.c., analizy dokumentacji zawartej w aktach osobowych odwołującego, możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez odwołującego w spornym okresie i zakwalifikowania tych prac według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Oznacza to, że za dzień ustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, zgodnie z treścią art. 118 ust. 1 a ustawy emerytalnej, należało uznać dzień wpływu prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.. Jak zostało wspomniane, niniejsze orzeczenie stało się prawomocnie z dniem 25 maja 2016 r., zatem organ rentowy wydając w dniu 3 czerwca 2016 r. decyzję w sprawie przyznania odwołującemu emerytury i wypłacając mu wyrównanie 25 czerwca 2016 r. nie uchybił ustawowym terminom.

Z tych względów, w ocenie Sądu organ rentowy w zaskarżonej decyzji słusznie odmówił odwołującemu prawa do odsetek od świadczenia wypłaconego na skutek wykonania wyroku Sądu Okręgowego przyznanej emerytury.

Brak jest również podstaw do wypłaty odsetek od przyznanego decyzją z dnia 1 lipca 2016 r. ekwiwalentu za deputat węglowy. Zaznaczenia wymaga, iż organ rentowy powyższą decyzją przyznał odwołującemu ekwiwalent za deputat węglowy od 6 sierpnia 2014 r., tj. od daty, od której przyznano mu wcześniejszą emeryturę. Organ rentowy dokonał wyrównania i wypłaty niniejszego ekwiwalentu, nie uchybiając przy tym żadnemu terminowi, zatem żądanie odsetek jest pozbawione podstaw i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Odwołujący domagał się również przyznania ekwiwalentu za deputat węglowy od dnia przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy wraz z odsetkami ustawowymi od 1 lutego 2004 r. do 6 sierpnia 2014 r.

Zaakcentowania wymaga, iż prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego dla byłych pracowników kolejowych pobierających rentę z tytułu niezdolności do pracy jest uregulowane w ustawie z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa (...) (Dz.U. z 2017 r. poz. 680,

dalej: ustawa o komercjalizacji). Zgodnie z art. 74 ust. 1 ustawy o komercjalizacji byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznaną na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych albo przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także członkom rodziny tego pracownika pobierającym po nim rentę rodzinną przyznaną na podstawie wymienionych przepisów, przysługuje prawo do deputatu węglowego w ilości 1800 kg węgla kamiennego rocznie, w formie ekwiwalentu pieniężnego. Prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty (art. 74 ust. 2,4 ustawy o komercjalizacji). Co prawda przepis art. 74 ust. 1 ustawy o komercjalizacji przewiduje możliwość nabycia prawa do deputatu węglowego byłemu pracownikowi kolejowemu również na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednak przepis ten nie może być interpretowany w oderwaniu od ust. 4.

W świetle powyższych przepisów należy więc stwierdzić, że prawo do deputatu węglowego przysługuje pracownikom pracującym na kolei. Przysługuje ono również byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia nabyli emeryturę lub rentę, a w okresie zatrudnienia na kolei pobierali deputat węglowy. Dla ustalenia prawa do deputatu węglowego istotne jest, czy zatrudnienie, na podstawie którego ustalono prawo do renty, uprawniało do deputatu węglowego a nie sam tytuł nabycia świadczenia rentowego. Tym samym nabycie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o zatrudnienie wykonywane poza koleją, wyklucza skuteczne przyznanie prawa do deputatu węglowego. Należy podkreślić, że nie zmienia tego fakt wcześniejszego wykonywania pracy na kolei, czy też pobierania renty kolejowej, bowiem jak wynika z art. 74 ust. 11 ustawy o komercjalizacji wraz z ustaniem zatrudnienia na kolei, czy też ustaniem prawa do renty kolejowej, ustaje prawo do deputatu węglowego (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 r., III AUa 1699/11, Legalis).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że z dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych odwołującego wynika, że było on zatrudniony w (...) w okresie od 1 kwietnia 1980 r. do 14 kwietnia 2003 r., natomiast tylko okres zatrudnienia od 1 kwietnia 1980 r. do 31 grudnia 1991 r. jest okresem zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych. Zaznaczenia wymaga, iż odwołujący był uprawniony do deputatu węglowego do 1991 r., natomiast prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy powstało od 1 lutego 2003 r.

Z powyższego wynika, iż w okresie, z którego powstało prawo do renty odwołującemu nie przysługiwał deputat węglowy. Mając na względzie art. 74 ust 4 ustawy o komercjalizacji, w ocenie Sądu, organ rentowy słusznie odmówił odwołującemu deputatu węglowego za wskazany okres. Wobec faktu, iż za wnioskowany okres odwołującemu nie przysługiwał deputat węglowy, za pozbawione podstaw należało również uznać roszczenie wypłaty odsetek od ekwiwalentu za deputat węglowy za okres od 1 lutego 2004 r. do 6 sierpnia 2014 r.

Z tych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.